

Monumentnummer*: 522349

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 december 2001
Kadaster deel/nr 82975/6

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Dordrecht	Dordrecht	Zuid-Holland					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Cornelis de Wittstraat	28			3311 GD	Dordrecht		
Cornelis de Wittstraat	30			3311 GD	Dordrecht		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Dordrecht	D				6895		

Omschrijving**

Inleiding

KERK met KOSTERSWONING voor de Remonstrantse Gemeente, in 1900-1901 gebouwd naar een ontwerp van de Dordtse architect H.A. Reus in een aan het Rationalisme verwante bouwstijl, met invloeden van de Art Nouveau in het bijzondere interieur. Het ontwerp voor de zaalkerk, in het kader van een besloten prijsvraag gemaakt, had als motto 'Eenheid in 't nodige, Vrijheid in 't onzekere, In alles de liefde'. De kerk werd gebouwd door de aannemer J. Kooyman Lz. op een perceel van de voormalige kleeblekerij 'de Verloren Zoon'. De kerk ligt iets schuin teruggerooid zodat een driehoekig voorplein is ontstaan.

In 1913 werden enige wijzigingen aangebracht en is naast de hoofdingang een extra deur geplaatst. De kerk staat in de negentiende-eeuwse schil van Dordrecht.

Omschrijving

De zaalkerk heeft een min of meer rechthoekige plattegrond en is boven de plint opgetrokken in rode baksteen, gemetseld in kruisverband. De kerk wordt afgesloten door een zadeldak met aangekapte dakkapellen, bedekt met rode kruispannen. De voorgevel (noord) heeft een risalerende middenpartij die uitloopt in een zich verjongende klokkentoren met zadeldak. De dakschilden zijn bedekt

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met rode Bouletpannen. Aan de achterzijde bevindt zich de kosterwoning.

De kerk heeft rondboogvensters met rollagen en hardstenen onderdorpels en rechthoekige vensters met hardstenen lateien, aanzetstenen en onderdorpels. Alle vensters hebben houten kozijnen. De middenrisaliet heeft een licht uitgemetselde ingangspartij met een tuitgevel. De dubbele toegangsdeuren met rondboogvormig bovenlicht zijn bereikbaar via twee hardstenen traptreden en hebben een gepleisterde omlijsting met deelzuiltjes met duiven in de kapitelen. In de booglijst staat in gouden letters het motto 'Eenheid in 't nodige, Vrijheid in 't onzekere, In alles de Liefde'. De deuren zijn voorzien van siersmeedwerk. De tuitgevel van de ingangspartij heeft een geblokte, gestucte gevelrand met in de top het Pax Christie symbool in goud.

Aan weerszijden van de entree een zijtravee met lessenaarsdak met rechts een rondboogvenster. Links een brede deur met drie staande zesruits deurlichten tussen een gestucte latei en een hardstenen drempel. Op de verdieping heeft de middenrisaliet een hoog drieruitsvenster met aan weerszijden een rondboogvenster geplaatst in een teruggemetseld gevelvlak. De zijgevels van de middenrisaliet zijn blind met langs de rand een getoogd boogfries waarin hardstenen blokken zijn verwerkt. Het schip heeft aan de voorzijde twee rechthoekige meerruitsvensters met glas-in-lood onder een gestucte latei, langs de dakrand een klimmend rondboogfries met hardstenen blokken. De vijf traveeën brede zijgevels hebben uitgemetselde steunberen en in teruggemetselde rondboogvormige gevelvlakken vier grote rondboogvensters met glas-in-lood. In de eerste travee is een klein rondboogvenster geplaatst. Tegen de achtergevel van de kerk staat de kosterwoning.

Het interieur en bankenplan zijn in originele staat. De kerkzaal heeft een ellipsvormig houten tongewelf met twee gietijzeren roosters. Het gewelf is door vier gordelbogen verdeeld in vijf traveeën, die rusten op korbeelconstructies en geornamenteerde consoles. De houten preekstoel op natuurstenen voet, de orgelgalerij met gietijzeren zuiltjes en de rondlopende, hoge houten lambriseringen zijn versierd met gesneden Art Nouveaumotieven. De koperen wandlampen en de twee rijke kroonluchters zijn eveneens vervaardigd in de stijl van de Art Nouveau. De achterwand heeft rond de kansel een muurschildering met symbolische voorstelling, die omstreeks 1910 is aangebracht.

Waardering

De kerk met kosterwoning is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de stedenbouwkundige waarde.

-\tDe kerk is van cultuurhistorisch belang als goed voorbeeld van een vroeg twintigste-eeuwse zaalkerk en als een in stilistisch opzicht bijzondere schakel in de ontwikkeling in de kerkbouw in Nederland, in de voor de bouwtijd kenmerkende bouwstijl van het Rationalisme met een rijk Art Nouveau-interieur.

-\tDe kerk is van architectuurhistorisch belang vanwege de kwaliteiten van het ontwerp, vanwege de bijzondere detaillering en de materiaaltoepassing, vanwege de samenhang tussen het exterieur en het in de stijl van de Art Nouveau uitgevoerde interieur, en als een bijzonder werk van het oeuvre van de Dordtse architect H.A. Reus.

-\tDe kerk is van stedenbouwkundig belang vanwege de bijzondere situering in de negentiende-eeuwse schil van Dordrecht.

-\tDe kerk is van belang vanwege de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid van in- en exterieur.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Religieuze gebouwen

Kerkelijke dienstwoning

Kosterswoning

Religieuze gebouwen

Kerk en kerkonderdeel

Kerk